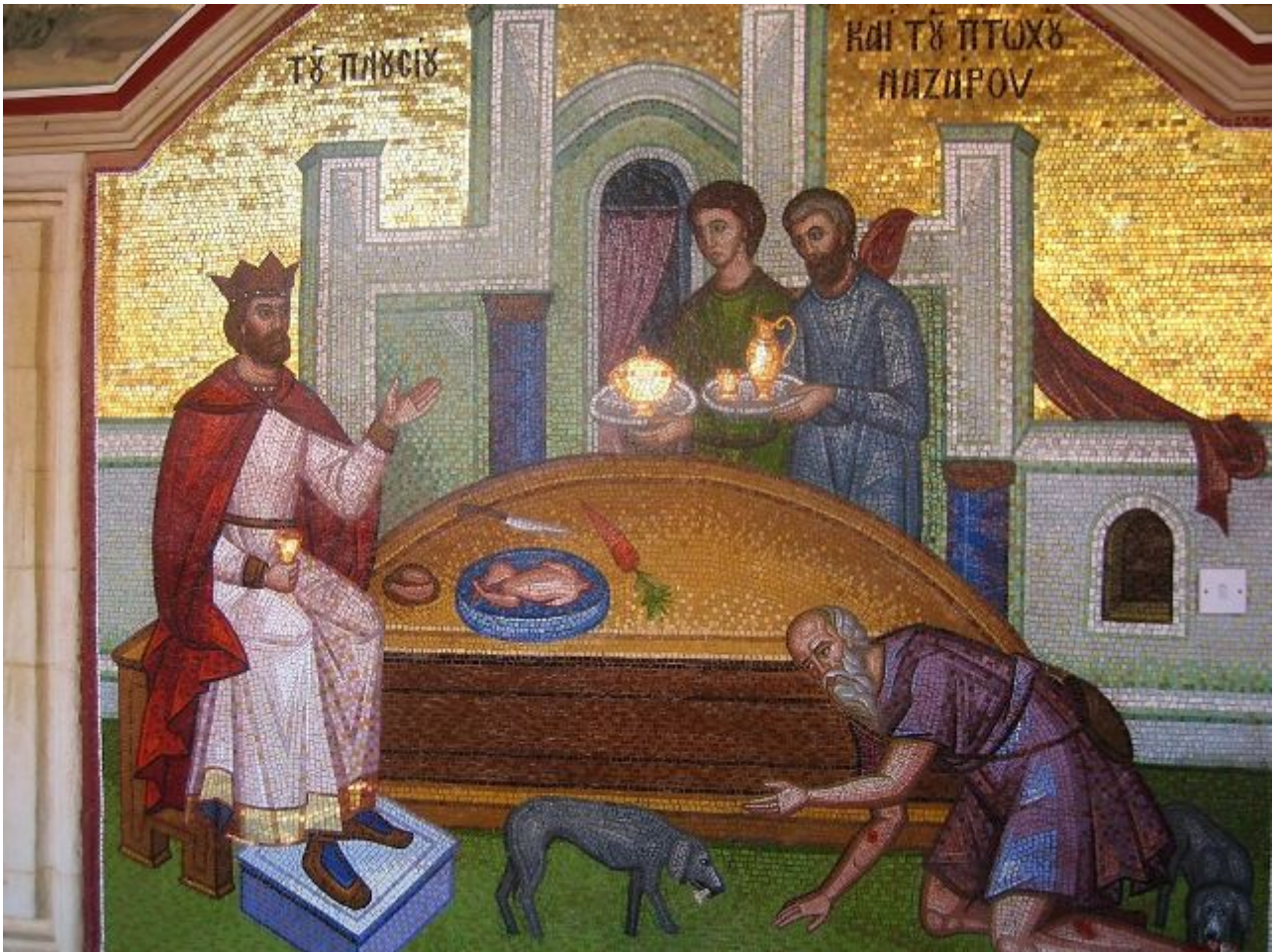

Η πραγματική κόλαση του ανθρώπου μέσα στο πνευματικό του πέραςμα

/ [Γνώμες](#)

Ο Γάλλος φιλόσοφος και λογοτέχνης Ζαν-Πολ Σάρτρ στο θεατρικό του έργο “Κεκλεισμένων των θυρών” έρχεται και διατυπώνει τη γνώμη ότι “η Κόλαση είναι οι άλλοι”. Με αυτή του τη φράση διαπιστώνει πως εάν οι σχέσεις μας με κάποιον άλλο είναι προβληματικές, τότε το άλλο άτομο μπορεί να γίνει για μας κόλαση. Αυτή όμως είναι η μια όψη του νομίσματος.

- του Πρωτοπρ. Ιωάννου Γκιάφη (Πολιτικού Επιστήμονος-Θεολόγου, Προϊσταμένου Ι. Ν. Αγίου Χριστοφόρου Αγρινίου)

Διότι η άλλη πλευρά είναι ότι: “ο Παράδεισος είναι ο ένας για τον άλλον.” Ο Σάρτρ

ειδικότερα αναφέρει πως η κόλαση συνδέεται με τον εγωκεντρισμό, τη λαχτάρα για εξουσία, πλούτη και δόξα. Αντιθέτως ο παράδεισος δεν είναι παρά η φροντίδα και η μέριμνα του συνανθρώπου, το “δόσιμο” στον άλλο. Γι’ αυτό και καταλήγει ότι όταν η κάθε ανθρώπινη σχέση στηρίζεται στην καταπάτηση της ελευθερίας του άλλου, είναι καταδικασμένη στην αποτυχία, ενώ ο σεβασμός και η τιμή του ανθρωπίνου προσώπου φέρνει την επιτυχία.

Και ίσως αναρωτηθούμε τι σχέση υπάρχει μεταξύ του σπουδαίου φιλοσόφου Σάρτρ και της Κυριακής Ε’ Λουκά. Ο ιερός ευαγγελιστής Λουκάς ξεδιπλώνει μπροστά μας την παραβολή του πλουσίου και του πτωχού Λαζάρου, στην οποία ο Κύριος μας δείχνει την διαφορά μεταξύ Παραδείσου και Κολάσεως. Ο Ιησούς Χριστός, ενώ αρχικά κάνει αναφορά στα όσα συνέβαιναν εδώ στη γη στη ζωή του πλουσίου, στη συνέχεια επικεντρώνεται στη μετα-θάνατον πορεία του. Το ίδιο αντίστοιχα πραγματοποιεί και με τον πτωχό Λάζαρο. Από τη μια παρουσιάζει την πλούσια ενδυμασία και τα πλούσια συμπόσια στα οποία μετείχε ο πλούσιος της παραβολής στο “ενταύθα” και από την άλλη τη πτωχεία του και τα βάσανά του στην “άλλη ζωή”. Αντίθετα ο πτωχός Λάζαρος που μάταια περίμενε την υλική βοήθεια του πλουσίου και βίωνε το δικό του δράμα στον παρόντα βίο, μεταβαίνοντας στην αληκτική ζωή γεύτηκε ό,τι στερήθηκε επί της γης, μα κυρίως την αγάπη του Θεού. Άρα στο επέκεινα ο πλούσιος γεύεται την κόλαση και ο πτωχός τον παράδεισο.

Η αντιφατικότητα όμως στα δύο αυτά ξεχωριστά πρόσωπα δεν βρίσκεται μόνο ως προς τον τόπο κατάταξής τους μετα-θάνατον. Ενισχύεται και ως προς την συμπεριφορά τους. Κατά την παρούσα βιωτή ο πτωχός Λάζαρος ζητάει την βοήθεια του πλουσίου και όχι μόνο ανταπόκριση δεν λαμβάνει, αλλά κοιτάζει την ικανοποίηση του αισθήματος της αυτοσυντήρησής του μέσω των ψίχουλων που έπεφταν από την τράπεζα του πλουσίου. Και ο ιερός Θεοφύλακτος θα σχολιάσει πως και “μόνο να κοιτάζει τους άλλους να τρώνε ασύστολα, κι εκείνος να λιμοκτονεί, ήταν ένα μαρτύριο”. Ενώ τον πλούσιο τον συντρόφευαν οι συνδαιτυμόνες της τράπεζάς του, ο Λάζαρος στην εξώπορτα της οικίας του πλουσίου είχε ως συντροφιά τα σκυλιά.

Τα πράγματα όμως αντιστρέφονται στην “άλλη ζωή”, αφού ο πτωχός Λάζαρος κατατάσσεται στους κόλπους του Αβραάμ και ο πλούσιος στον τόπο της βασάνου. Ο μεν Λάζαρος, ως σημειώνουν οι ιεροί ερμηνευτές, αναπαύεται στους κόλπους του Αβραάμ, υπονοώντας ο Κύριος μας τον παράδεισο, εκεί όπου κατοικεί αιωνίως ο πατριάρχης Αβραάμ. Ο δε πλούσιος με βάση τα όσα έπραξε στη ζωή του, κατατάσσεται στον τόπο της βασάνου και τόσο υποφέρει που παρακαλεί τον Αβραάμ να στείλει τον Λάζαρο να τον ξεδιψάσει, επειδή τυραννιέται μέσα σε μια άσβεστη φλόγα. Και ο Ιερός Χρυσόστομος θα τονίσει: “αυτός που δεν ανέχονταν

τον πτωχό Λάζαρο ούτε στην πόρτα του σπιτιού του, έφθασε στο έσχατο σημείο να ικετεύσει τον πατριάρχη να αποστείλει τον Λάζαρο για βοήθεια.” Και αυτή η ικετευτική του φωνή δεν εισακούεται, αφού ο Αβραάμ του καθιστά σαφές ότι απόλαυσε τα αγαθά “εν ζωή” και τα στέρησε απ’ τον συνάνθρωπό του, τον Λάζαρο. Αυτός ζούσε μέσα στην ευτυχία, ενώ ο πτωχός Λάζαρος μέσα στην δυστυχία.

Ο Αβραάμ στη συνέχεια του τονίζει ότι υπάρχει “μέγα χάσμα” μεταξύ παραδείσου και κολάσεως και δεν μπορεί να καταστεί κοινωνός της σωτηρίας. Γι’ αυτό και ο πλούσιος τον θερμοπαρακαλεί για τα “εν ζωή” αδέλφια του. Αιτείται στον Αβραάμ να στείλει τον Λάζαρο να τα πληροφορήσει περί των συμβαινόντων ώστε να αποφύγουν με τις πράξεις τους να καταλήξουν στον τόπο της κολάσεως. Αλλά και πάλι εισπράττει από τον πατριάρχη αρνητική απάντηση, υποστηρίζοντας ότι έχουν τον Μωυσή και τους προφήτες ν’ ακούσουν, δηλ. τις ιερές γραφές για να πληροφορηθούν για την πέραν του τάφου ζωή. Επομένως ο πλούσιος της παραβολής μέσα απ’ όλα μαρτυρεί τη διαφορετικότητα της κολάσεως απ’ αυτή του παραδείσου.

Ο πλούσιος παρουσιάζει την κόλαση με την εικόνα της φλόγας που καίει και δεν σβήνει. Είναι όμως φωτιά η κόλαση; Ο άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος επισημαίνει πως η κόλαση είναι ένα φοβερό δικαστήριο, γεμάτο φρίκη και ποταμός πυρός, σκοτάδι χωρίς φως. Εκεί ανοίγεται το βιβλίο της ζωής και οι μεν τα “φαύλα πράξαντες” θα γευθούν την αιώνια τιμωρία, οι δε τα “αγαθά ποιήσαντες” την αιώνια δόξα του Θεού. Άρα σε όλους “εν ημέρα” κρίσεως θα αποδοθεί η δικαιοσύνη του Θεού σε αυτό το δικαστήριο.

Εάν επιχειρήσουμε μια ετυμολογική ανάλυση της λέξης “κόλαση”, θα διαπιστώσουμε ότι προέρχεται από το ρήμα κολάζω που σημαίνει τιμωρώ. Οι δε εικόνες που παρουσιάζονται ως “κόλαση” από τους πατέρες της Εκκλησίας μας δεν πρέπει να κατανοηθούν ως πραγματικότητα, αλλά ως εικόνες που στοχεύουν στον σωφρονισμό των χριστιανών. Η εικόνα του πυρός και της αβύσσου δεν έχουν παρά σκοπό την κατά Χριστόν παιδεία των πιστών στην αγωνιστική τους πορεία. Η πραγματική κόλαση για τον άνθρωπο είναι η στέρηση της αγάπης του Θεού. Ο άνθρωπος είναι δημιουργήμα της αγάπης του Θεού. Αυτή όμως η αγάπη δεν λειτουργεί μονόπλευρα, δηλ. μόνο από την πλευρά του Θεού. Απαιτείται και η δεκτικότητα του ανθρώπου ως προς αυτή. Διαφορετικά η ζωή μακριά από το Θεό γίνεται μια κόλαση.

Ο άγιος Ιουστίνος ο Πόποβιτς περί του τόπου του “Άδη”(του τόπου που στερείται φως) θα σημειώσει πως “εκεί οι αμαρτωλές ψυχές βρίσκονται στη φυλακή των πνευμάτων οπού ακαύστως φλέγονται στο πυρ της διαβολικής τους φιλαυτίας και

αυτοβίωσης, έχοντας συνείδηση των αμαρτιών τους. Εκεί κατατρώνονται από τις τύψεις τους, όπως αυτές οδήγησαν τον Ιούδα τον Ισκαριώτη από τη μετάνοια στην αυτοκτονία.”Ο πολυεύσπλαχνος Θεός σέβεται την ανθρώπινη ελευθερία, δίνοντας ακόμη και το δικαίωμα στον άνθρωπο να Τον αρνηθεί. Τον αφήνει ελεύθερο να επιλέξει μεταξύ της αρετής και της αμαρτίας. Στην κρίση του καθενός εναπόκειται η ευθύνη της επιλογής ή της καλλιέργειας της αρετής και της παραδείσιας πρόγευσης ή της αύξησης της αμαρτίας και της πρόγευσης της κολάσεως. Έλεγε ο όσιος Πορφύριος: “Πόσο ωραίος είναι Παράδεισος! Φως, χαρά και αγαλλίαση! Η κόλαση όμως είναι όλο σκοτάδι, αγωνία, λύπη και στεναχώρια.” Είθε λοιπόν από εδώ να βιώνουμε τον Παράδεισο, μέσα από την κοινωνία μας με τους αδελφούς μας, στα πρόσωπα των οποίων εικονίζεται ο ίδιος ο Χριστός! Αμήν!